

Padrtské rybníky se staly němými svědky rozkvětu i zániku obce Padrt

Hledání stop zaniklé Padrtě

Text: Tomáš Makaj foto: Jaroslav Vogeltanz

Často se jim přezdívá „brdské perly“. Možná proto, že jejich třpytivé hladiny připomínají lesknoucí se perlový náhrdelník. Padrtské rybníky však turistům nabízejí i další zážitky - třeba hledání stop po kdysi velmi významné obci Padrt, která po zřízení vojenského cvičiště zmizela ze světa.

Vstříc čarokrásné přírodě

„V klínu brdských lesů jako mořské oko horské dřímají dva veliké, zaticklé rybníky padrtské.“ Právě jsme ocitovali začátek statě známého rožmitálského rodáka a spisovatele Rudolfa Richarda Hofmeistersa (1868–1934) o nejnavštěvovanější části středních Brd, kterou bezesporu představují Padrtské rybníky. Jejich bohatá historie sahá do poloviny 16. století, kdy zdejší panství vlastnil Florián Gryspek

z Gryspachu. Ten je považován za zakladatele tohoto rozsáhlého vodního díla, zaznamenaného v urbáři z roku 1565. Tehdy byly rybníky především zásobárnou vody pro hutní provozy ležící níže po proudu tehdejšího Padrtského potoka, který zásoboval také hutě v nedalekých Strašicích. Zároveň tyto rozsáhlé nádrže sloužily jako regulace vodního toku při povodních, jež ukázaly svou ničivou sílu především ve 2. polovině

19. století. Tenkrát činila rozloha Dolejšího rybníka 66 ha a u Hořejšího více než 115 ha. V současnosti je uváděna plocha Hořejšího rybníka 80,4 ha, i když je třeba říci, že vzhledem k pohyblivosti vodní hladiny lze jen stěží určit definitivní čísla. Rybník je tradičně označován jako druhý největší v Plzeňském kraji. Historickou perličkou je, že v časech první republiky sloužily rybníky také k rekreaci. Především Dolejší rybník byl velmi

populární, neboť se tu nacházela oblíbená pláž Rožmitálka. Veškeré tyto aktivity skončily v 50. letech 20. století, kdy se lokalita stala součástí vojenského újezdu. Dnes obě vodní díla slouží především k chovu ryb, který se zde ale potýká s příliš chladnou a kyselou vodou. Nejhojněji zastoupenou rybou je zde kapr, amur a lín, z dravců pak štika. V okolí rybníků se vyskytuje celá řada ptáků. Vodní ptactvo reprezentují bekasiny, bahňáci, čírky obecné, poláci, husy či kachny. Z větších druhů se tu objevují volavky nebo čáp černý. Z dravců je nejnáměšší orel mořský, který zde dokonce hnízdí. V jarním období a na podzim se objevuje orlovec říční. Ze zástupců říše savců stojí za pozornost vydra říční. Oba rybníky spolu s pobřežními porosty jsou v rámci CHKO Brdy přírodní rezervací o rozloze 200 ha, přičemž právě příroda je v současnosti největším lákadlem této vyhlášené lokality. V 90. letech 20. století se vážně uvažovalo o výstavbě třetího velkého (tzv. Josefského) rybníka, pod jehož vzdutím měla zmizet podstatná část území bývalé Padrtě. Naštěstí nebyl tento záměr, který by podstatně zasáhl do přírody zdejšího kraje, nikdy realizován.

Nezapomenutelná obec, na níž se zapomnělo

„Padrt jest z nejkrásnějších míst v Brdech svou idylickou polohou a rázem zcela šumavským.“ Těmito slovy chválila *Monografie Hořovicka a Berounska* centrum

Hořejší rybník

Padrtské rybníky jsou domovem nespočtu zvířecích druhů, hnízdí zde například i orel mořský

turismu ve středních Brdech za první republiky. Padrt se stala atraktivním místem již na přelomu 19. a 20. století, kdy byla zdejší těžba černého uhlí v Mirošově v útlumu a místní lidé jen velmi těžko hledali jinou práci. Nakonec ji našli v rozvíjejícím se turismu - nastala éra oblíbených letních bytů. Zprvu se tady obje-

vovali umělci a literáti. Z malířů to byl kupříkladu Karel Lieb-scher, který zachytil celou řadu motivů ze zdejšího okolí. Jeho ilustrace se dostaly i do Sedláč-kova impozantního díla *Hrady, zámky a tvrze Království českého* či do Ottových *Čech*. Z literátů si Padrt oblíbila Růžena Jesenská anebo bohemista Jan Gebauer.

Inzerce

77 romantických, dobrodružných a tajemných míst

www.starymost.cz

